

Script De laatste rit (Don Duyns) in Corona- en stikstof tijd

Locatietheater in een boerderij met in de hoofdrollen Roodkapje, een boerenvrouw en een Cowboy, die levensmoe is.

Publiek: jongeren, volwassenen.

Duur: 50 minuten

Het script is geschreven door Don Duyns in 1999 en bewerkt door Allard van Lenthe in maart 2020, toen iedereen vanwege de Corona-besmettingen z'n adem in hield.

Alles viel stil.

We vroegen ons af of we de economie, het toerisme, de woningbouw en het natuurbeheer nog in de hand hebben. Is het niet over de top? Groeit het ons niet boven het hoofd?

Het goede van dreigingen is, dat ze, behalve dreigingen, ook altijd hoop in zich dragen.

Inhoud:

*Een boerenvrouw voert tevergeefs een strijd tegen het kappen en rooien van een deel van het bos rond haar boerderij. Men is daar druk doende het natuurgebied voor recreanten en toeristen te ontsluiten.

*Roodkapje slaat de vleugels uit en moet zich zien te redden in de vreemde wijde volwassenwereld.

*Een oude cowboy maakt zijn laatste rit en verliest het gevecht tegen de dood.

De personages raken vervreemd van het vertrouwde en vertrouwd met het vreemde: nieuwe horizonnen, grazige weiden, het bos, de wolf en de dood.

Locatie:

Het stuk wordt gespeeld in een boerenschuur, een deel of in een grote keuken van een boerderij in een bosrijke omgeving.

Er loopt een weg naar de boerderij.

Er loopt een spoorrail dwars door de schuur.

Personages:

*Roodkapje:

Jong en ondernemend, heeft een gulle lach en schaamrood, wil groots en meeslepend leven.

*Cowboy:

Type Vrije jongen, heeft zijn knopen geteld, is aan het eind van zijn latijn, speelt mondharmonica, speelt blues.

*Moeder:

Boerenvrouw, zorgt en blaast, staat er alleen voor, heeft een jachtgeweer, wil graag grootmoeder worden.

*Planoloog:

30 + type Balkenende, ambtenaar, is een angsthaas, maar laat zich zonder weerstand om een boodschap sturen.

Techniek:

Geluid en licht met een 'explosiemoment', namelijk het moment waarop een trein op topsnelheid door de schuur rijdt.

Muziek:

Dolly Parton ('Elene', 'Dover') en Tom Waits ('Russian Dance').

Duur:

Vijfenveertig minuten.

Publiek:

Volwassenen en jongeren.

Het begin:

*Op de weg naar de schuur rijdt de cowboy op een paard. Hij is uitgeput, hij hangt op zijn paard.

*Bij de boerderij staat een busje van Natuurmonumenten. Boswachters en planologen lopen met kaarten en meetlinten rond de schuur.

*Bij binnenkomst van het publiek in de schuur, staat een lied van Dolly Parton op.

*Roodkapje trekt haar jas aan en zet haar kapje op. Ze staat voor een spiegel en neuriet mee met Dolly Parton. Ondertussen is zij met haar I-phone in de weer.

*De moeder is een appeltaart aan het bakken. Ondertussen loopt ze even naar buiten en komt ongerust weer binnen.

Moeder:

Ze rooien en ze kappen, ze doen maar!

Roodkapje:

Nou, ik ga.

Moeder:

Je moet in huis blijven!

Roodkapje:

Amme hoela. Ik moet er uit, ik krijg het benauwd.
(Ze appt)

Moeder

Wie is dat toch de hele tijd?

Roodkapje:

Oh.. zo maar.. iemand!

(Trekt schoenen met hoge hakken aan)

Ik kan toch niet m'n hele leven op klompen blijven lopen?

Nou ik ga hoor, ik ga naar het bos

Naar het bo-oss!

De wolf is terug in Nederland!

Ik las het in de krant: the wolf is coming

Moeder

Arme schapen!

Je moet wel eerst naar grootmoeder!

Roodkapje:

Pfff.. moet dat?!

Grootmoeder heeft toch burens, ze heeft toch een touwtje uit de brievenbus hangen?

Moeder

Ik kan het ook zelf doen hoor! Ik doe het anders net zo lief zelf.

Roodkapje:

Neehee, ik ga wel... Ik moet toch in het bos zijn.

Moeder

Hier, het mandje!

Ga nou maar!.. Straks moet ik huilen.

Dus: niet van het pad afgaan, zeg ik!

Niet met vreemde mannen praten.

Ze willen allemaal hetzelfde.

Roodkapje.

Nou en?

Moeder.

Toe maar, zie maar dan!

Vergeet je mondkapje niet.

Roodkapje gaat de deur uit. De moeder kijkt hoe zij uit het gezichtsveld raakt.

Ze bakt een appeltaart.

Af en toe pakt ze haar geweer en rent ze naar buiten. Dan vallen er schoten

-----
Moeder

Zo jong nog, zestien is ze pas

Ze lopen niet in 7 sloten tegelijk, nee, één sloot is genoeg.

Zestien is ze pas!

Vroeg rijp vroeg rot, zei mijn moeder.

Wacht! Nu is het afgelopen! Uit!

(Rent naar buiten)

Allemaal op-zo-te-mie-teren! Op-zo-te-mie-teren!

Jullie maken het alleen nog maar erger!

Er valt hier straks niet meer vrij adem te halen.

Mijn dochter loopt van huis, omdat ze het hier benauwd krijgt.

(Ze zet de taart in de oven)

*Muziek: Blues-mondharmonica

*De cowboy komt binnen. Hij valt uitgeput in een stoel. Hij speelt op zijn mondharmonica.

Moeder:

Wat zullen we nou hebben!

Cowboy

Dit was m'n laatste rit!

Moeder

(Ruikt aan de cowboy)

Je stinkt! Je stinkt naar drank en pis...

(Kijkt de cowboy aan. Ze houdt haar bril omhoog en knijpt de ogen samen)

Ken ik jou Schweinhund?

Cowboy:

Ik zie.... ik zie... mooie ogen zie ik.

Moeder

Schweinhund!

Wij doppen ons eigen boontjes wel.

Doen we al jaren en is altijd gegaan...Geen hulp van een vreemdeling nodig.

Cowboy

Weet je, ik voel me hier thuis. Dit dak, de geur van hooi, zaad en vernietiging... Feels good.

Moeder

Nu weet je ons te vinden he? Nu het te laat is.

Cowboy

Beter laat dan nooit.

Muziek: Tom Waits (Russian Dance).

Roodkapje komt binnen. Haar jas is gescheurd, ze heeft een gat in haar maillot, haar make up is uitgelopen, ze drinkt de fles wijn uit het mandje leeg.

Roodkapje

Gelachen dat we hebben.

Paardje spelen! God wat hebben we gelachen.

(Gooit mondkapje in de hoek)

Moeder

Wat zei grootmoeder?

Roodkapje

(Zucht)

Daar ben ik even niet aan toe gekomen.

Moeder

Ben je even niet aan toegekomen?!

Roodkapje.

Nou ja...

(Knikt naar de cowboy)

Wat moet hij?

Moeder:

Ik krijg hem de deur niet uit.

Roodkapje:

Kent u hem?

Moeder

Misschien.

Vroeger kende ik een man met zo'n leip hoofd als hij heeft.

Op een dag ging ie weg. Hij kreeg de kriebels, zei ie.

Roodkapje

Je wilt zeker wel een biertje cowboy?

Moeder

Geen bier! Moet ie zich dood drinken of zo?!

Cowboy

Kan iemand voor mijn paard zorgen? Een emmer water en een bak haver is genoeg.

Muziek: Dolly Prton.

Moeder pakt een emmer, een bak haver en haar geweer. Ze gaat met het geweer naar buiten.

Roodkapje

(Schudt de cowboy wakker).

Wakker worden!

Er komt hier straks een trein hoorde ik.

Hier vitamine a, b, c, d...in één tabletje.

Je moet opknappen.

Cowboy

Moet?! Begin jij nu ook al?

Roodkapje

Kent u ons moeder al lang?

Cowboy

Zou kunnen.

Zoveel vrouwen..

Ik voel me tot vrouwen aangetrokken. .

Ik ben het type, dat steeds op zoek is naar nieuwe horizons en weiden.

Roodkapje

Lijk ik op haar? Zoals zij vroeger was, bedoel ik. De vrouw die u kende.

Cowboy

Hoezo?

Roodkapje

Ik wil never nooit op haar lijken. Nooit!

Ze zegt: pas op, kijk uit. Die mannen met hun vieze klauwen, zegt ze.

Ja hallo!

Dan zeg ik: Ja hoor ma, ja hoor. En jij dan vroeger? Al die verhalen over...over wat!?

Cowboy

Er zijn wel overeenkomsten. Zoals jij nu kijkt bijvoorbeeld....

(Strijkt door haar haar, aait langs haar wang)

Roodkapje

(Schrikt)

Mij niet bespringen he?! Zo jong als ik ben.

Ik zie het wel in je ogen hoor! Ik ken jouw soort. Jullie gluren over de rand van de badhokjes, jullie stelen damesondergoed van de waslijn.

Cowboy

No way! No way José.

Denk je dat ik daar mee bezig ben?

Ik ben op, ik heb het gehad, ik ben bezig met wat ik heb gehad...

Roodkapje.

Ze zegt, dat je als vrouw als een zeug wordt leeg gezogen.

Cowboy

Zegt ze dat? Dan zal het wel zo zijn.

Roodkapje

(Appt)

Cowboy

Wat doe je?

Roodkapje.

Iemand wil weten wat ik doe.

Cowboy

(Dommelt weg)

Muziek: Tom Waits.

De moeder komt met de planoloog binnen; ze houdt hem onder schot.

Moeder:

Met de billen bloot scharrelaar! Wat moet je? Wat zit je allemaal te doen?

Planoloog

Nee...ja...Jezus! Ik ben ook maar gestuurd. Ik weet alleen maar van hoofdwegen, op- en afritten, binnenwegen, fietspaden, tunnelbakken...

Moeder:

Klets niet! Ben je van de trein of niet?

Planoloog:

Nou dat is te zeggen eh... ik kwam u zeggen, dat de.. eh onteigeningsprocedure... u heeft vast wel die brief gekregen toch?

(Spreid een grote kaart, wijst aan).

Hier komt de trein.

Over precies (kijkt op zijn horloge) zes minuten en dertig seconden.

Sorry, het is wel zo!

Moeder.

Wat moeten we hier in godsnaam met een trein?

Cowboy.

De goudkoorts darling, het wilde westen.

Planoloog

Lezen jullie geen krant of zo? Het hele natuurgebied hier wordt ontsloten. De mensen willen ergens naar toe, de mensen willen de natuur in. Willen daar een drankje en een hapje. Wat is daar op tegen?

Moeder.

Ze lopen alles plat!

Ze jagen alles weg!

Ze leggen van alles aan!

Eerst moet de natuur worden ontsloten, dan moet ie worden gesloten wegens overlast en vervuiling, dan moet ie worden beschermd.

Waanzin.

Jo-jo-beleid!

Planoloog

De natuurgebieden kosten de gemeenschap handen vol geld mevrouwetje.

Daar wil de gemeenschap wat voor terug zien.

Het mag niet alleen geld kosten, het moet ook geld opleveren.

Cowboy

De preteconomie moet overeind worden geholpen.

Planoloog.

Het is de banenmotor geworden

Dit is Nederland! Hier doen we wat we beloven.

Als wij Hollanders beloven dat we een brug of een afsluitdijk bouwen, dan bouwen we een brug of een afsluitdijk.

Zo is ons land groot geworden.

Dus als wij zeggen dat hier een trein komt, dan komt hier een trein.

Moeder

En wij dan? Waar moeten wij dan heen?

Planoloog

(Wijst aan op de kaart)

Hier, deze prachtplek wordt speciaal voor u en uw huisgenoten gebouwd.

Cowboy

(Kijkt met een half oog mee)

Ik zou er nog niet dood gevonden willen worden.

Moeder

(Aarzelend)

Het ziet er best goed uit.. Veel groen.

Planoloog

Volop groen. Parken, een speeltuin voor de kleintjes, sprookjesparken, koffie en appeltaart...

Roodkapje

Daar zit Nederland al vol mee!

(Gaat dicht bij de planoloog staan)

Mag ik wat vragen lieverdje? Jij maakt de kaarten toch?

Planoloog.

Ja.

Roodkapje

Dan kan jij het traject veranderen.

Als jij op die kaart iets verandert, dan zal het in werkelijkheid ook veranderen, dat weet ik zeker.

Verleg die spoorlijn een centimeter en deze schuur kan blijven staan.

Planoloog.

Sorry, als het traject eenmaal bepaald is, dan kan niemand dat traject nog wijzigen.

Roodkapje

(Aait hem over het hoofd)

Je kunt het toch proberen? Probeer het sweethart.

Planoloog

(Is verlegen met de situatie).

Roodkapje

(Pakt de planoloog de kaart af en verplaatst het traject op de kaart)
Zo!

*Fade-out licht.

*Geluid van een aankomende trein op snelheid.

Planoloog

Te laat! Daar komt ie! Achteruit allemaal!

Roodkapje:

Stop! Stop! Het traject is gewijzigd! Gewijzigd!

Moeder.

Help! Help!!

Cowboy

Laat mij maar, ik wil toch al dood.

*Cowboy loopt met een getrokken revolver over de rails in de richting van de naderende trein. Schiet en valt.

*Roodkapje en de moeder gillen.

*Het publiek wordt gevangen in een fel licht.

*Stilte.

*Fade-in licht.

*De moeder gaat hulp halen, Roodkapje knielt bij de cowboy neer.

Planoloog

Heb ik het niet gezegd?! Ik zei: achteruit allemaal!

Roodkapje

Rot op man

Planoloog

(Loopt weg) Net zei ze nog sweethart!

Roodkapje

(Tegen de cowboy)

Stil maar, niet praten.

Cowboy

(Reutelend)

Te laat verdomme.

Voor mij geen grasland meer, kleintje.

Roodkapje

Ga je dood cowboy?

Hoe is dat? Zie je nieuwe horizonnen? Grazige weiden?

Wordt het al nacht?

Cowboy

(Moeizaam)

Het wordt al nacht.
Niet huilen he?

Roodkapje

Ha. Huilen is niks voor mij.
(Ze huilt)

Cowboy

Wat is dit dan?

Roodkapje

Lachen

Cowboy

Vreemde ....manier... van lachen...

Roodkapje.

(Roodkapje blijft verslagen bij hem zitten)
Sorry...we waren nog niet uitgepraat.

Muziek: Dolly Parton.

**Roodkapje zingt mee: I guess in some strange way. She knew she'd never
have a fathers arms to hold her. So dying was her way of tellin'me, he
wasn't coming down from Dover.**

Einde:

**De moeder komt terug met de verbandtrommel en een paardendecken. Ze
dekt de cowboy met een paardendecken af.**

Daarna helpt ze Roodkapje overeind en trekt ze haar zachtjes mee.

Ze vult het mandje opnieuw met een fles wijn, appeltaart en fruit.

Moeder:

Kom! We gaan de broodjes en appeltaart naar oma brengen!

Roodkapje:

(Maakt zich vlug op)

Van het bos is niet veel over, het bos is een sprookjespark, maar de wolf is
wel okee!

Dat knuffelen, knuffel knuffel met hem. Mmmmmm... je kunt echt met hem
lachen.

Ze gaan af.

Fade out licht en muziek Dolly Parton

De vrouwen komen op en trekken de paardendecken van de man af.

Ze halen applaus.

Einde:

